

PROGRAMACIÓ DE ITINERARI PERSONAL PER A L'OCUPABILITAT I

CFGM: Atenció a persones en situació de dependència (APSD)

Curs 2024 – 2025

Professor: JAVIER ALBERTO YUNTA CASAS

IES Puçol

Família professional: Serveis socioculturals i a la comunitat

Departament d'Economia

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	5
a. Justificació de la programació.....	5
b. Contextualització.....	8
2. OBJECTIUS.....	9
a. Objectius generals del cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència	9
b. Objectius específics de l'àrea o matèria.....	12
3. COMPETÈNCIES.....	13
a. Competències per al títol de Tècnic Mitjà en Atenció a Persones en Situació de Dependència	14
b. Competències bàsiques.....	17
4. CONTINGUTS.....	18
5. UNITATS DIDÀCTIQUES.....	23
a. Continguts mínims.....	23
b. Temporització de les unitats didàctiques, ponderació i RA.....	26

6. METODOLOGIA.....	28
a. Metodologia general i específica de l'àrea o matèria.....	28
b. Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge.....	29
7. AVALUACIÓ.....	30
a. Criteris d'avaluació i la seua ponderació.....	31
b. Instruments d'avaluació.....	36
c. Tipus d'avaluació.....	38
d. Criteris de qualificació.....	38
e. Activitats de reforç i ampliació.....	40
f. Avaluació del procés d'ensenyança i aprenentatge.....	40
g. Pla de recuperació per a l'alumnat amb el mòdul pendent.....	42
h. Aspectes legislatius en la modalitat presencial.....	42
i. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit.....	43
8. MESURES PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT.....	43

a. Mesures per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat	43
b. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.	44
c. Mesures d'atenció a la diversitat lingüística.....	46
9. FOMENT DE LA LECTURA.....	47
10. UTILITZACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ	47
11. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS.....	48
12. ACTIVITATS COMPLEMENTARIES.....	49
13. BIBLIOGRAFIA.....	49

1. INTRODUCCIÓ

a. Justificació de la programació

El mòdul de Formació i Orientació Laboral (FOL) s'imparteix al primer curs de tots els títols LOE. Té una càrrega horària de 96 hores lectives, distribuïdes en tres sessions setmanals. Aquesta programació està realitzada pel cicle formatiu de grau mitjà de Tècnic Mitjà en Técnico en Sistemas Microinformáticos y Redes.

L'alumnat que comença els seus estudis en un cicle formatiu s'enfronta a una nova etapa educativa en què la motivació per aprendre està íntimament lligada a la seva inserció al món laboral. Aquesta inserció, que en resum és l'objectiu final de la Formació Professional, és imprescindible que es produeixi en les condicions més adequades per a cada alumne i alumna.

En aquesta línia, l'article 23 del **Reial decret 1147/2011** d'ordenació de la formació professional estableix que:

1. Tots els cicles formatius inclouran la formació necessària per conèixer les oportunitats d'aprenentatge, les oportunitats d'ocupació, l'organització del treball, les relacions a l'empresa, la legislació laboral bàsica, així com tots els drets i els deures que se'n deriven. relacions laborals, per facilitar l'accés a l'ocupació o la reinserció laboral en igualtat de gènere i no discriminació de les persones amb discapacitat.

2. Aquest mòdul incorporarà la formació en la prevenció de riscos laborals, sense perjudici del tractament transversal en altres mòduls professionals, segons ho exigeixi el perfil professional.

3. La formació establerta en aquest mòdul professional capacita per dur a terme responsabilitats professionals equivalents a les que necessiten les activitats de nivell bàsic de prevenció de riscos laborals, establertes al Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual es aprova el Reglament dels serveis de prevenció.

4. La concreció curricular d'aquest mòdul professional estarà contextualitzada a les característiques pròpies de cada família professional o del sector productiu corresponent al títol.

La Programació Didàctica, que constitueix una de les funcions dels docents, tal com ve indicat a l'article 91 de la LOE, és elaborada pel Departament d'Economia, sobre la base dels Reials Decrets del títol i del currículum, per al mòdul de Formació i Orientació Laboral, adaptat a un grup d'alumnes determinat.

Aquesta programació s'ha desenvolupat tenint en compte les diferents lleis estatals i autonòmiques vigents en matèria d'educació. En concret:

- LEY ORGÁNICA 8/2013, de 9 de diciembre, para la Mejora de la Calidad Educativa (LOMCE).
- DECRETO 8/1998 por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas de Formación Profesional Específica.
- REAL DECRETO 1147/2011, de 29 de julio, por el que se establece la ordenación de la formación profesional del sistema educativo.
- REAL DECRETO 1593/2011, de 4 de noviembre, por el que se establece el Título de Técnico en Atención a Personas en Situación de Dependencia y se fijan sus enseñanzas mínimas.
- ORDEN 30/2015, de 13 de marzo, de la Consellería de Educación, Cultura y Deporte, por la que se establece para la Comunitat Valenciana el currículum del ciclo formativo de Grado Medio correspondiente al título de Técnico en Atención a Personas en Situación de Dependencia. [2015/2438]

- LEY 4/2018, de 21 de febrero, de la Generalitat, por la que se regula y promueve el plurilingüismo en el sistema educativo valenciano.
- DECRETO 104/2018, de 27 de julio, del Consell, por el que se desarrollan los principios de equidad y de inclusión en el sistema educativo valenciano.
- DECRETO 252/2019, de 29 de noviembre, del Consell, de regulación de la organización y el funcionamiento de los centros públicos que imparten enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato y Formación Profesional.
- ORDEN 62/2014, de 28 de julio, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se actualiza la normativa que regula la elaboración de los planes de convivencia en los centros educativos de la Comunidad Valenciana y se establecen los protocolos de actuación e intervención ante supuestos de violencia escolar.
- ORDEN 20/2019, de 30 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la cual se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano.
- ORDEN 86/2013, de 20 de septiembre de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se regulan determinados aspectos de la ordenación de la Formación Profesional del sistema educativo en la Comunitat Valenciana.
- ORDEN 46/2012 de 12 de julio de la Conselleria de Educación, Formación y Empleo, por la que se regulan determinados aspectos de la ordenación de la formación profesional del sistema educativo en la Comunitat Valenciana.
- ORDEN 78/2010, de 27 de agosto por la que se regulan determinados aspectos de la ordenación y organización académica de los ciclos formativos de Formación Profesional del sistema educativo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.
- ORDEN 79/2010, de 27 de agosto por la que se regula la evaluación del alumnado de los ciclos formativos de Formación Profesional del sistema educativo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

- RESOLUCIÓN de 26 de julio de 2021, del secretario autonómico de Educación y Formación Profesional, por la que se dictan instrucciones sobre ordenación académica y de organización de la actividad docente de los centros de la Comunitat Valenciana que durante el curso 2021-2022 impartan ciclos de Formación Profesional Básica, de grado medio y de grado superior (DOGV núm. 9138/29.07.2021).
- Real Decreto 659/2023, de 18 de julio, por el que se desarrolla la ordenación del Sistema de Formación Profesional.

b. Contextualització

A més de la legislació vigent, aquesta programació ha estat desenvolupada tenint en compte el context socioeconòmic en què està ubicat el centre i les característiques del grup en què s'impartirà el mòdul.

El centre està ubicat al municipi de Puçol situat a la província de València i té 19.737 habitants (INE, 2021).

Tot i que tradicionalment l'agricultura tenia un pes fonamental a l'economia, avui un 23% de la població activa es dedica a aquesta activitat, un 44% treballa a la indústria i el 33% al sector terciari, que en els últims anys ha incrementat el pes gràcies a activitats del subsector turístic i recreatiu.

L'IES Puçol té com a senyals identificatives la formació de l'alumnat com a combinació entre l'acadèmica i la humana; la integració de l'alumnat en el context, atenent a les característiques lingüístiques, socials i culturals del mateix; el respecte pel medi ambient; el principi de coeducació i el foment del respecte per la igualtat de comportament, responsabilitats i oportunitats per qüestió de sexe.

2. OBJECTIUS

a. Objectius generals del cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència.

Els objectius generals d'aquest cicle formatiu segons el **RD 1593/2011**, de 4 de novembre, són els següents: (marcarem en negreta els objectius que la matèria contribueix a aconseguir).

- a) Identificar tècniques i instruments d'observació i registre, seleccionant-los en funció de les característiques de les persones en situació de dependència i del pla d'atenció individualitzat, per determinar les seves necessitats assistencials i psicosocials.
- b) Interpretar les directrius del programa d'intervenció, adequant-les a les característiques i necessitats de les persones en situació de dependència, per organitzar les activitats assistencials i psicosocials.
- c) Identificar les possibilitats i limitacions de les persones en situació de dependència, seleccionant el tipus d'ajuda segons els seus nivells d'autonomia i autodeterminació, per a la realització de les activitats d'higiene personal i vestit, i seguint les pautes marcades en el pla d'atenció individualitzat.
- d) Interpretar les prescripcions dietètiques establertes al pla d'atenció individualitzat, adequant els menús i la preparació d'aliments, per organitzar la intervenció relacionada amb l'alimentació.
- e) Identificar les necessitats de suport a la ingesta de les persones en situació de dependència, relacionant-les amb les tècniques i suports d'ajuda per administrar els aliments.
- f) Analitzar procediments d'administració i control de despeses, relacionant-los amb els recursos i les necessitats de les persones en situació de dependència per gestionar el pressupost de la unitat de convivència.

- g) Identificar procediments de manteniment del domicili, seleccionant els recursos i mitjans necessaris que garanteixin les condicions d'habitabilitat, higiene i ordre amb criteris de qualitat, seguretat i cura del medi ambient, per realitzar les activitats de manteniment i neteja.
- h) Seleccionar tècniques de preparació per a l'exploració, administració i control de medicació i recollida de mostres de la persona en situació de dependència, relacionant-les amb les característiques i les pautes establertes per dur a terme intervencions relacionades amb l'estat físic.
- i) Seleccionar procediments i ajuts tècnics, seguint les directrius del pla d'atenció individualitzat i adequant-los a la situació de les persones en situació de dependència, per realitzar els trasllats, mobilitzacions i suport a la seua deambulació.
- j) Identificar factors de risc, relacionant-los amb les mesures de prevenció i seguretat, per aplicar les mesures adequades per preservar la integritat de les persones en situació de dependència i els mateixos professionals.**
- k) Seleccionar tècniques de primers auxilis, seguint els protocols establerts per actuar en situacions d'emergència i risc per a la salut en el desenvolupament de la seua activitat professional.**
- l) Analitzar estratègies psicològiques, rehabilitadores, ocupacionals i de comunicació, adequant-les a circumstàncies específiques de la persona en situació de dependència, per realitzar intervencions de suport psicosocial acords amb les direccions del pla d'atenció individualitzat.
- m) Identificar sistemes de suport a la comunicació, relacionant-los amb les característiques de la persona, per al desenvolupament i el manteniment d'habilitats d'autonomia personal i social.
- n) Seleccionar ajudes tècniques i de comunicació, relacionant-les amb les possibilitats i les característiques de la persona en situació de dependència, per afavorir les habilitats d'autonomia personal i social i les possibilitats de vida independent.
- o) Identificar els principis de vida independent, relacionant-los amb les característiques de la persona i del context, per promoure'n l'autonomia i la participació social.

- p) Analitzar els elements crítics del Pla Individual de Vida Independent, relacionant- ho amb les decisions de cada persona per realitzar les tasques d'acompanyament i assistència personal.
- q) Seleccionar estils de comunicació i actituds, relacionant-los amb les característiques de l'interlocutor, per assessorar les persones en situació de dependència, famílies i cuidadors no formals.
- r) Identificar els protocols d'actuació, relacionant-los amb les contingències, per resoldre-les amb seguretat i eficàcia.
- s) Emplenar instruments de control i seguiment, aplicant els protocols, per col·laborar en el control i seguiment en les activitats assistencials, psicosocials i de gestió.
- t) Identificar eines telemàtiques i aplicacions informàtiques, seleccionant els protocols establerts per a l'emissió, la recepció i la gestió de trucades del servei de teleassistència.
- u) Analitzar i utilitzar els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida i les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre i actualitzar els coneixements, reconeixent les possibilitats de millora professional i personal, per adaptar-se a diferents situacions professionals i laborals.**
- v) Desenvolupar treballs en equip i valorar-ne l'organització, participant amb tolerància i respecte, i prendre decisions col·lectives o individuals per actuar amb responsabilitat i autonomia.**
- w) Adoptar i valorar solucions creatives davant de problemes i contingències que es presenten en el desenvolupament dels processos de treball, per resoldre de forma responsable les incidències de la seva activitat.**
- x) Aplicar tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que es transmetran, a la seva finalitat i a les característiques dels receptors, per assegurar l'eficàcia del procés.
- y) Analitzar els riscos ambientals i laborals associats a l'activitat professional, relacionant-los amb les causes que els produeixen, a fi de fonamentar les mesures preventives que s'adoptaran, i aplicar els protocols corresponents, per evitar danys en un mateix, a les altres persones, a l'entorn i al medi ambient.**
- z) Analitzar i aplicar les tècniques necessàries per donar resposta a l'accessibilitat universal i al “disseny per a tothom”.

aa) Aplicar i analitzar les tècniques necessàries per millorar els procediments de qualitat del treball en el procés d'aprenentatge i del sector productiu de referència.

bb) Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per fer la gestió bàsica d'una petita empresa o emprendre una feina.

cc) Reconèixer els seus drets i deures com a agent actiu a la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals per participar com a ciutadà democràtic.

b. Objectius específics de l'àrea o matèria

Les línies d'actuació en el procés ensenyament-aprenentatge que permeten assolir els objectius del mòdul versaran sobre:

- El maneig de les fonts d'informació sobre el sistema educatiu i laboral, especialment pel que fa al sector de les empreses.
- La realització de proves d'orientació i dinàmiques sobre la pròpia personalitat i el desenvolupament de les habilitats socials.
- La preparació i la realització de currículums (CVs), i entrevistes de treball.
- Identificació de la normativa laboral que afecta els treballadors del sector, maneig dels contractes més comunament utilitzats, lectura comprensiva dels convenis col·lectius aplicables.
- L'emplenament de rebuts de salaris de diferents característiques i altres documents relacionats.
- L'anàlisi de la llei de Prevenció de Riscos Laborals, que permeti l'avaluació dels riscos derivats de les activitats desenvolupades al seu sector productiu, i col·laborar en la definició d'un pla de prevenció per a una petita empresa, així com les mesures necessàries per a implementació..'

3. COMPETÈNCIES

Aquesta programació parteix de l'enfocament de la formació basada en les competències. Les competències fan referència a aquells processos a través dels quals les persones realitzen activitats o resolen problemes de la vida quotidiana i del context laboral-professional amb idoneïtat, mitjançant l'articulació de tres tipus de sabers: saber, saber fer i saber ser i estar . Des d'aquesta perspectiva, allò important no és la possessió de coneixements, sinó l'ús que se'n faci.

Ens trobem immersos a la societat del coneixement. Estem envoltats d'informació. Aquesta es crea ràpidament i queda obsoleta també ràpidament. Per això més que conèixer certes informacions que poden deixar de ser vàlides en un cert temps, cal ser capaç de buscar la informació pertinent a cada moment, ser capaç de seleccionar-la (d'entre un ventall molt ampli de possibilitats), ser capaç de processar-la, tractar-la, interpretar-la i apropiar-se'n per generar el coneixement necessari que ens permeti resoldre les situacions que se'ns presentin.

Això és precisament el que pretenen els dissenys per competències: que les persones desenvolupin capacitats àmplies, que els permetin aprendre, i desaprendre, al llarg de tota la vida per adequar-se a situacions canviants. És possible que els nostres alumnes no ocupin el mateix lloc de treball tota la vida. Potser no exerceixen ni tan sols la mateixa professió. Necessitem coneixements, habilitats i actituds que els facilitin aquesta flexibilitat que es farà imprescindible.

Hi ha una sèrie de competències que es tractaran al mòdul de Itinerario Personal para la empleabilidad, aquelles que s'estableixen per a l'ESO es podran desenvolupar i consolidar, però també es treballaran les competències pròpies de la Formació Professional i, en concret, del títol de Tècnic en Sistemes Microinformàtics i Xarxes.

a. Competències per al títol de Tècnic Mig en Atenció a les Persones en Situació de Dependència i d'elles quines el cicle contribueix a assolir.

D'acord amb el **Reial Decret 1593/2011**, de 4 de novembre, pel qual s'estableix el Títol de Tècnic en Atenció a Persones en Situació de Dependència i se'n fixen els ensenyaments mínims. Les competències professionals, personals i socials vénen regulades per aquest Reial decret, al seu **Article 5**. (marcarem en negreta les competències que la matèria contribueix a aconseguir).

- a) Determinar les necessitats assistencials i psicosocials de la persona en situació de dependència, mitjançant la interpretació de la informació obtinguda sobre la persona a través del pla d'atenció individual, respectant la seva confidencialitat.
- b) Organitzar les activitats d'atenció a les persones en situació de dependència, afavorint la seva col·laboració i la de la família, i tenint en compte les directrius establertes en el pla d'atenció individualitzada.
- c) Realitzar les tasques d'higiene personal i vestit de les persones en situació de dependència, aportant l'ajuda precisa, afavorint al màxim la seva autonomia en les activitats de la vida diària i mantenint-hi una actitud de respecte i professionalitat.
- d) Organitzar la intervenció relativa a l'alimentació, supervisant els menús, preparant els aliments i administrant-los quan calgui.
- e) Gestionar la documentació bàsica i el pressupost de la unitat de convivència, optimitzar els recursos i assegurar la viabilitat de la gestió econòmica.
- f) Realitzar les activitats de manteniment i neteja del domicili, garantint les condicions d'habitabilitat, higiene i ordre, amb criteris de qualitat, seguretat i cura del medi ambient i, si escau, tramitant la documentació pertinent.
- g) Realitzar les intervencions relacionades amb l'estat físic de les persones en situació de dependència, seguint les pautes establertes i mostrant sempre respecte per la seva intimitat.
- h) Realitzar els trasllats, mobilitzacions i suport a la deambulació de les persones en situació de dependència, emprant els protocols i els ajuts tècnics necessaris, seguint les pautes marcades en el pla d'atenció individual (PIA) i adoptant mesures de prevenció i seguretat.

i) Aplicar mesures de prevenció i seguretat tant per a les persones en situació de dependència com per als professionals, als diferents àmbits d'intervenció.

j) Donar resposta a situacions d'emergència i risc per a la salut en el desenvolupament de la seva activitat professional, aplicant tècniques de primers auxilis.

k) Implementar intervencions de suport psicosocial, emprant ajudes tècniques, suports de comunicació i tecnologies de la informació i la comunicació, i seguint les pautes marcades al pla d'atenció individual.

l) Aplicar tècniques i estratègies per al manteniment i desenvolupament de les habilitats d'autonomia personal i social de les persones en situació de dependència, emprant ajudes tècniques i de comunicació d'acord amb les pautes marcades al pla d'atenció individual.

m) Realitzar tasques d'acompanyament i assistència personal, respectant les directrius del Pla Individual de Vida Independent i les decisions de la persona usuària.

n) Assessorar la persona en situació de dependència, els familiars i els cuidadors no formals, proporcionant-los pautes d'actuació en la cura i l'atenció assistencial i psicosocial, i adequant la comunicació i les actituds a les característiques de la persona interlocutora.

o) Resoldre les contingències amb iniciativa i autonomia, mostrant una actitud autocrítica i cercant alternatives per afavorir el benestar de les persones en situació de dependència

p) Col·laborar en el control i seguiment de les activitats assistencials, psicosocials i de gestió domiciliària, emplenant els registres oportuns, manejant les aplicacions informàtiques del servei i comunicant les incidències detectades.

q) Gestionar les trucades entrants i sortints del servei de teleassistència, rebent-les i emetent-les segons els protocols establerts i utilitzant aplicacions informàtiques i eines telemàtiques.

r) Adaptar-se a les noves situacions laborals originades per canvis tecnològics i organitzatius en els processos productius, actualitzant-ne els coneixements, utilitzant els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida i les tecnologies de la informació i la comunicació.

s) Actuar amb responsabilitat i autonomia en l'àmbit de la seva competència, organitzant i desenvolupant el treball assignat, cooperant o treballant en equip amb altres professionals a l'entorn de treball.

t) Resoldre de manera responsable les incidències relatives a la seva activitat, identificant les causes que les provoquen, dins l'àmbit de la seva competència i autonomia.

u) Comunicar-se eficaçment, respectant l'autonomia i la competència de les diferents persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.

v) Aplicar els protocols i les mesures preventives de riscos laborals i protecció ambiental durant el procés productiu, per evitar danys a les persones i a l'entorn laboral i ambiental.

w) Aplicar procediments de qualitat, d'accessibilitat universal i de «disseny per a tothom» a les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.

x) Realitzar la gestió bàsica per a la creació i el funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seva activitat professional.

y) Exercir els seus drets i complir les obligacions derivades de la seva activitat professional, d'acord amb allò establert a la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.

La competència j) referent als primers auxilis, es treballarà en altre mòdul en més profunditat, per tal de no duplicar els continguts.

D'altra banda, es treballaran també en la matèria de IPE i les competències pròpies de la Formació Professional de Grau Mitjà, les quals vénen especificades al **Reial Decret 1147/2011**, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu. (marcarem en negreta les competències que la matèria contribueix a aconseguir). Aquestes competències són:

1. Aplicar tècniques i coneixements de diferents àmbits de coneixement a un camp professional especialitzat.
2. Resoldre problemes i contingències de manera creativa i innovadora dins l'àmbit de la seva competència, identificant-ne les causes que els provoquen.

3. Supervisar el treball rutinari d'altres persones assumint la responsabilitat necessària per a l'avaluació i millora de processos i procediments de treball, que garanteixin la qualitat del producte o servei.
4. **Adaptar-se a les noves situacions laborals originades per canvis tecnològics i organitzatius en els processos productius, actualitzant-ne els coneixements utilitzant els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida, especialment les tecnologies de la informació i la comunicació.**
5. **Realitzar i organitzar amb responsabilitat i autonomia el treball assignat a l'àmbit de la seva competència, cooperant o treballant en equip amb altres professionals a l'entorn de treball.**
6. Comunicar-se eficaçment, respectant l'autonomia i la competència de les diferents persones que intervenen en l'àmbit de la seva feina, per millorar la qualitat del treball i producte o servei realitzat.
7. **Aplicar els protocols i les mesures preventives de riscos laborals i protecció ambiental durant el procés productiu, per evitar danys a les persones ia l'entorn laboral i ambiental.**
8. Realitzar la gestió bàsica per a la creació i el funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seva activitat professional.
9. **Exercir els drets i les obligacions derivades de l'activitat professional, d'acord amb allò establert a la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.**

b. Competències bàsiques

Els alumnes de Formació Professional de Grau Mitjà, es presumeix que han adquirit les competències bàsiques establertes per a l'ESO al **Reial Decret 1631/2006**. No obstant això, al mòdul de IPE I es podran continuar desenvolupant i consolidant les següents competències bàsiques:

Competència en comunicació lingüística: Tot l'alumnat haurà d'expressar-se de forma correcta tant de forma oral com escrita. A les proves escrites i als treballs es tindrà en compte l'ortografia.

Competència matemàtica: Hauran de desenvolupar càlculs matemàtics per fer nòmines, liquidacions o estimar prestacions de la Seguretat Social.

Competència digital: S'utilitzarà internet i presentacions a Power Point. Així mateix, l'alumnat haurà de realitzar activitats en què utilitzaran mitjans digitals i s'utilitzarà la plataforma Aules per facilitar-los materials i com a via per al lliurament de treballs.

Competència social i ciutadana: El mòdul de IPE I és eminentment social ja que analitza problemes com la desocupació, la recerca de feina o situacions de necessitat cobertes per la Seguretat Social.

Competència aprendre a aprendre: Al llarg del mòdul se'ls mostrarà la importància de l'aprenentatge al llarg de la vida.

Autonomia i iniciativa personal: IPE I és un mòdul que pretén conscienciar l'alumnat que siguin amos del seu propi destí i que la qualitat de vida que tinguin en el futur depèn de la feina que desenvolupi en aquests moments de la seva vida. Per això, és molt important conèixer el món laboral actual.

4. CONTINGUTS

Cerca activa de feina:

- Valoració de la importància de la formació permanent per a la trajectòria laboral i professional del tècnic en atenció a persones en situació de dependència.
- Anàlisi dels interessos, aptituds i motivacions personals per a la carrera professional.

- Identificació d'itineraris formatius relacionats amb el tècnic en atenció a persones en situació de dependència.
- Definició i anàlisi del sector professional del tècnic en atenció a persones en situació de dependència.
- Planificació de la carrera: establiment d'objectius a mitjà i llarg termini.
- Procés de cerca de feina a empreses del sector.
- Oportunitats d'aprenentatge i ocupació a Europa. Europass (elaborat en una segona llengua europea), Ploteus, Erasmus.
- Tècniques i instruments de cerca de feina: fonts d'informació i reclutament. Tècniques per a la selecció i organització de la informació.
- Carta de presentació. Currículum Vitae. Tests psicotècnics. Entrevista de feina.
- Valoració d'altres possibilitats d'inserció: autoocupació i accés a la funció pública.
- El procés de presa de decisions.

Gestió del conflicte i equips de treball:

- Valoració dels avantatges i els inconvenients del treball en equip per a l'eficàcia de l'organització.
- Concepte d'equip de treball.
- Tipus d'equips al sector d'atenció a la infància segons les funcions que exerceixen.
- Característiques d'un equip de treball eficaç.
- La participació a l'equip de treball. Anàlisi dels diferents rols dels participants.
- Etapes de formació dels equips de treball.
- Tècniques de dinamització de grups.
- Definició del conflicte: característiques, fonts i etapes del conflicte.
- Causes del conflicte al món laboral.

- Mètodes per a la resolució o supressió del conflicte. Negociació, mediació, conciliació i arbitratge.

Contracte de treball:

- El dret del treball. Fonts del dret del treball, en especial, el conveni col·lectiu.
- Anàlisi de la relació laboral individual.
- Relacions laborals excloses i relacions laborals especials.
- Noves formes de regulació del treball.
- Dret del treball i normes laborals
- Intervenció dels organismes públics en les relacions laborals.
- Drets i deures derivats de la relació laboral.
- El contracte de treball: característiques, contingut mínim, formalització i període de prova.
- Modalitats de contractes de treball i mesures de foment de la contractació. ETT.
- Temps de treball: jornada, descans, vacances, permisos, hores extraordinàries, festius, horaris...
- Condicions de treball relacionades amb la conciliació de la vida laboral i familiar.
- Salari: estructura del salari, SMI, FOGASA, rebut de salaris.
- Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball. Liquidació.
- Representació dels treballadors: representants unitaris i sindicals.
- Negociació col·lectiva.
- Anàlisi d'un conveni col·lectiu aplicable a l'àmbit professional del tècnic en atenció a persones en situació de dependència.
- Conflictes col·lectius de treball.
- Noves formes d'organització del treball: subcontractació, teletreball...

- Beneficis per als treballadors a les noves organitzacions: flexibilitat, beneficis socials...
- Plans d'igualtat.

Seguretat Social, ocupació i atur:

- El sistema de Seguretat Social com a principi bàsic de solidaritat social.
- Estructura del sistema de Seguretat Social: nivells de protecció; règims especials i generals.
- Determinació de les principals obligacions dels empresaris i els treballadors en matèria de Seguretat Social: afiliació, altes, baixes i cotització.
- L'acció protectora de la Seguretat Social: prestacions contributives i no contributives.
- Concepte i situacions protegibles en la protecció per desocupació: prestació de desocupació; subsidi; renda activa d'inserció.
- RETA: obligacions i acció protectora.

Avaluació de riscos professionals:

- La cultura preventiva: integració en l'activitat i l'organització de l'empresa.
- Valoració de la relació entre feina i salut. Normativa reguladora.
- El risc professional.
- El dany laboral: AT, EP, altres patologies.
- Tècniques de prevenció.
- Anàlisi de factors de risc.
- L'avaluació de riscos a l'empresa com a element bàsic de l'activitat preventiva. Metodologia d'avaluació.
- Anàlisi de riscos lligats a les condicions de seguretat.

- Anàlisi de riscos lligats a les condicions ambientals.
- Anàlisi de riscos lligats a les condicions ergonòmiques i psicosocials.
- Riscos específics al sector del treball administratiu.
- Determinació dels possibles danys a la salut del treballador que es poden derivar de les situacions de risc detectades.

Planificació de la prevenció de riscos a l'empresa:

- Drets i deures en matèria de prevenció de riscos laborals.
- Responsabilitats en matèria de prevenció de riscos laborals.
- Modalitats d'organització de la prevenció a l'empresa.
- Auditories internes i externes.
- Representació dels treballadors en matèria preventiva.
- Organismes públics relacionats amb la prevenció de riscos laborals: OIT, Agència Europea de Seguretat i salut laboral, INSHT, Inspecció de treball, INVASSAT.
- Gestió de la prevenció a l'empresa.
- Planificació de la prevenció a l'empresa.
- Investigació, notificació i registre d'accidents de treball.
- Índexs de sinistralitat laboral.
- Plans d'emergència i evacuació en entorns de treball.
- Elaboració d'un pla d'emergència a una empresa del sector.

Aplicació de mesures de prevenció i protecció a l'empresa:

- Determinació de les mesures de prevenció i protecció individual i col·lectiva.
- Protocol d'actuació davant una situació d'emergència.
- Primers auxilis: concepte, aplicació de tècniques de primers auxilis.
- Vigilància de la salut dels treballadors.

5. UNITATS DIDÀCTIQUES I TEMPORITZACIÓ

5.1. CONTINGUTS MÍNIMS

BLOC	CONTINGUTS
1.Prevenió de riscos laborals	<ul style="list-style-type: none"> • La salut laboral i la cultura preventiva. • Prevenció de riscos laborals i la seua regulació. • Els drets i deures dels treballadors i dels empresaris. • Els danys de salut. • Factores dels riscos derivats de les condicions de seguretat. • Factors lligades a la carrega del treball. • Factors psicosocials. • La gestió de la prevenció. • Els principis de l'acció preventiva • El control dels riscos laborals • Tècniques de prevenció i protecció.

	<ul style="list-style-type: none"> • Les mesures d'emergència • El plan d'autoprotecció • El pla d'emergència • Tècniques bàsiques en primers auxilis • El botiquí
2.Dret i relacions laborals	<ul style="list-style-type: none"> • La relació laboral • Legislació laboral • Drets i deures laborals • La representació dels treballadors en l'empresa • La negociació col·lectiva i les mesures de solució als conflictes • El contracte de treball i els subjectes o parts de la contractació laboral • Les característiques del contracte de treball • El període de prova • Les modalitats de contratracció laboral • El temps de treball: la jornada i el temps de descans • El salari • El rebut del salari: la nòmina • La modificació del contracte de treball • La suspensió del contracte de treballades • L'extinció del contracte de treball • El sistema de la Seguretat Social • Les principals obligacions d'empresaris i treballadors en matèria de seguretat social • Les prestacions de la seguretat social
3.Orientació laboral i aproximació a l'empresa	<ul style="list-style-type: none"> • Les característiques del sector productiu i els llocs de treball • Les oportunitats d'ocupació e inserció laboral en el sector professional • Les exigències per al treball en la funció pública • El procés d'auto-orientació i el auto-coneixement i el projecte professional

	<ul style="list-style-type: none"> • Mètodes de recerca d'ocupació • Els itineraris formatius professionals • L'aprenentatge autònom • La competència digital • El pla de desenvolupament individual
4. Salut i autocures	<ul style="list-style-type: none"> • La salut psicosocial lligada a l'àmbit laboral • El concepte integral de la salut mental en l'àmbit laboral i dades de sinistralitat i absentisme laboral • Estratègies per a identificar els riscos psicosocials • Factors estressors en l'àmbit laborals • Estratègies i recursos davant del danys derivats de factors psicosocials

5.2. TEMPORALITZACIÓ DE LES UNITATS DE TREBALL

El mòdul s'estructura en 12 unitats de treball:

1er TRIMESTRE

PERÍOD ES	DATES	UNITATS DE TREBALL	R.A.
1er	Del 12 de setembre al 27 setembre	UT.1 Prevenció i salut laboral	RA2 i 5
2º	Del 28 al 10 d'octubre	UT.2 Els factors de riscos laborals	RA2 i 5
3er	Del 11 d'octubre	UT.3 Gestió de la prevenció	RA2 i 5

	al 2 de novembre		
4º	Del 2 al 25 de novembre	UT.4 Mesures d'emergència i primers auxilis	RA2 i 5
Repàs	Del 25 de novembre al 5 de desembre	Repàs unitats	RA2 i 5

2º TRIMESTRE

PERÍOD ES	DATES	UNITATS DE TREBALL	R.A.
1er	Del 9 de desembre al 10 de gener	UT.5 La relació laboral	RA3 i 5
2º	Del 13 de gener al 27 de gener	UT6. El contracte de treball	RA3 i 5
3er	Del 28 de gener al 15 de febrer	UT.7 El temps de treball i el salari	RA3 i 5
4º	Del 16 de febrer al 4 de març	U.12 La salut psicosocial	RA1, 3 i 5
Repàs	Del 5 de febrer al 14 de març	Repàs unitats	RA1 – RA3 – RA5
	Del 27 de gener al 14 de febrer	FORMACIÓ EN EMPRESES	RA1

3ER TRIMESTRE

PERÍOD ES	DATES	UNITATS DE TREBALL	R.A.
1er	Del 20 de març al 28 d'abril	UT.8 Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball	RA3 i 5
2º	Del 31 d'abril al 4 de maig	UT. 9 La prestació de la seguretat social	RA3 i 5
3er	Del 7 al 11 de maig	UT.10 El sector productiu, els llocs de treball i les oportunitats d'ocupació	RA1, 4 i 5
4º	Del 14 al 25 de maig	UT. 11 Itineraris formatius professionals i l'aprenentatge autònom	RA1, 4 i 5
Repàs	Del 26 al 30 de maig	Repàs unitats	RA1, 3, 4 i 5

6. METODOLOGIA

Aquest mòdul professional conté la formació necessària perquè l'alumnat pugui inserir-se laboralment i desenvolupar la seva carrera professional al sector professional al qual pertany.

La metodologia que s'utilitzarà al llarg de la programació didàctica pretén atendre la necessitat de motivar l'alumnat, partint dels interessos que els mouen i adaptant-la a l'actualitat perquè puguin despertar-ne les inquietuds, utilitzant varietat didàctica, és a dir, diversitat de metodologies, de recursos i d'ambients, fomentant el treball grupal i transmetent entusiasme als alumnes. Aquesta

metodologia serà dinàmica, fomentant la participació de l'alumnat i flexible, adaptant-la al context socioeconòmic de centre, impulsant l'aprenentatge cooperatiu entre els components del grup.

a. Metodologia general i específica de l'àrea o matèria

Les línies d'actuació en el procés d'ensenyament-aprenentatge que marca la legislació vigent i que permeten assolir els objectius del mòdul versaran sobre:

- El maneig de les fonts d'informació sobre el sistema educatiu i laboral, especialment pel que fa al sector professional a què pertany el cicle estudiat per l'alumnat.
- La realització de proves d'orientació i dinàmiques sobre la pròpia personalitat i el desenvolupament de les habilitats socials.
- La preparació i la realització de currículums i entrevistes de treball.
- Identificació de la normativa laboral que afecta els treballadors del sector corresponent, maneig dels contractes més comunament utilitzats, lectura comprensiva dels convenis col·lectius aplicables.
- L'emplenament de rebuts de salaris de diferents característiques i altres documents relacionats.
- L'anàlisi de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals que li permeti l'avaluació dels riscos derivats de les activitats desenvolupades al sector productiu, i col·laborar en la definició d'un pla de prevenció per a l'empresa, així com les mesures necessàries que calguin adoptar-se per implementar-lo.

b. Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge

La metodologia que es farà servir per impartir les classes serà sempre activa i de participació. El mòdul s'enfocarà cercant un apropament a l'entorn professional. En el plantejament metodològic es pretén combinar l'aprofundiment teòric amb el domini de les capacitats professionals pràctiques.

Cal tenir en compte que l'alumnat aprèn coses diferents: d'una banda, uns conceptes, uns procediments i unes actituds vàlides per a la seva formació; i de l'altra, aprèn la manera d'ensenyar i aprendre, cosa que suposa una experiència d'aprenentatge significatiu. Això propicia que els alumnes i les alumnes vagin adquirint uns hàbits d'aprenentatge i els condueix a un reciclatge constant.

Resulta imprescindible que els tècnics mitjans en atenció a persones en situació de dependència facin una formació contínua en l'àmbit pedagògic i social per adequar la pràctica professional amb les noves necessitats que les persones manifesten, ja que el procés d'aprenentatge no s'ha de deslligar del context social i educatiu. És per això que es propiciarà la participació de l'alumne a través de propostes d'activitats diverses de caràcter pràctic i de recerca. Es pretén crear un clima d'aula on l'intercanvi d'opinions, debat, exposicions, respecte per altres punts de vista, tallers, etc. sigui una pràctica habitual.

S'utilitzaran diverses tècniques de treball individual que facilitaran l'assimilació i acomodació dels continguts mitjançant: lectures, comentaris articles, treballs sobre supòsits, situacions i qüestions plantejades a classe, exercicis pràctics, etc.

Les tècniques de treball en grup propiciarán el debat i la participació: cerca i intercanvi de material, intercanvi d'opinions, presa de decisions, acords, debats, exposicions orals, presentació de treballs i activitats pràctiques.

Tot això es completarà amb el sondeig dels coneixements previs dels alumnes basats en l'experiència o observacions de la vida real, a l'inici de cada unitat de treball. També amb explicacions i/o aclariments per part de la professora, entrega de documentació i materials elaborats per aquesta, etc.

D'altra banda, la realitat laboral canvia, en alguns casos per canvis legislatius, en altres per aplicació de noves tecnologies o, simplement, com a resultat de l'evolució de la societat. Això suposa que els professionals han de disposar de les eines per buscar informació i dades actualitzades, han de tenir una actitud positiva cap a les novetats i canvis que, indubtablement, aniran trobant a la seva vida laboral... i han de tenir una base de coneixements sòlida que els permeti comprendre i fer una crítica constructiva d'aquestes novetats.

7. AVALUACIÓ

a. Criteris d'avaluació i la seua ponderació

El Real Decreto 659/2023, de 18 de julio , estableix els resultats d'aprenentatge per al mòdul de IPE. A continuació, es relacionen aquests resultats d'aprenentatge amb els criteris d'avaluació:

Resultats d'aprenentatge	Criteris d'avaluació
1. Distingeix les característiques del sector productiu i defineix els llocs de	a) S'han analitzat les principals oportunitats d'ocupació i d'inserció laboral sector professional, identificant les

<p>treball relacionant-los amb les competències professionals expressades al títol. 10%</p>	<p>possibilitats d'ocupació i analitzant-ne els requisits actuals per al perfil professional. 3,33%</p> <p>b) S'han comparat els diferents requisits exigits pel mercat laboral amb les exigències per al treball a la funció pública relacionats amb el sector privat. 3,33%</p> <p>c) S'ha reflexionat sobre les actituds i aptituds requerides actualment per a l'activitat professional relacionades amb el títol, així com les competències personals i socials més rellevants per al sector identificant la nostra zona de desenvolupament proper. 3,33%</p>
<p>2. Adquireix les competències necessàries per a l'exercici de les funcions de nivell bàsic en Prevenció de Riscos Laborals. 30%</p>	<p>a) S'ha valorat la importància de la cultura preventiva en tots els àmbits, activitats de l'empresa o organisme equiparat relacionat les condicions laborals amb la salut de la persona treballadora identificant i classificant els factors de risc en l'activitat i els danys que se'n deriven, especialment les situacions de risc més habituals als entorns de treball del sector professional relacionat amb el títol. 3,33%</p> <p>b) S'han classificat i descrit els tipus de danys professionals, amb una referència especial a accidents de treball i malalties professionals, relacionats amb el perfil professional del títol. 3,33%</p> <p>c) S'ha determinat l'avaluació de riscos a l'empresa o organisme equiparat i definit les tècniques de prevenció i de protecció que cal aplicar per a evitar els danys a l'origen i minimitzar-ne les</p>

	<p>conseqüències. 3,33%</p> <p>d) S'han analitzat els protocols d'actuació en cas d'emergència. 3,33%</p> <p>e) S'han determinat els principals drets i deures en matèria de prevenció de riscos laborals. 3,33%</p> <p>f) S'han classificat les diferents formes de gestió de la prevenció a l'empresa o organisme equiparat, en funció dels diferents criteris establerts a la normativa sobre prevenció de riscos laborals i determinat les formes de representació de les persones treballadores a l'empresa o organisme equiparat en matèria de prevenció de riscos. 3,33%</p> <p>g) S'ha valorat la importància de l'existència d'un pla preventiu a l'empresa o organisme equiparat que incloga la seqüenciació d'actuacions a realitzar en cas d'emergència i reflexionat sobre el contingut d'aquest. 3,33%</p> <p>h) S'han determinat els requisits i condicions per a la vigilància de la salut de la persona treballadora i la seua importància com a mesura de prevenció. 3,33%</p> <p>i) S'han identificat les tècniques bàsiques de primers auxilis que s'han d'aplicar al lloc de l'accident davant diferents tipus de danys i la composició i ús de la farmaciola. 3,33%</p>
<p>3. Analitza les seues condicions laborals com a persona treballadora per compte d'altri identificant-les en els principals tipus de canvis i vicissituds</p>	<p>a) S'han analitzat els drets i les obligacions derivats de la relació laboral, així com les condicions de treball pactades en un conveni col·lectiu aplicable al sector professional relacionat amb el títol. 5%</p> <p>b) S'han comparat les principals modalitats de contractació, localitzant els diferents models a</p>

<p>rellevants que es poden presentar a la relació laboral a la normativa laboral i especialment al conveni col·lectiu del sector. 35%</p>	<p>les fonts oficials. 5%</p> <p>c) S'han identificat les característiques definitòries dels nous entorns d'organització de la feina i els drets que comporta. 5%</p> <p>d) S'han identificat els diferents components del rebut de salari. 5%</p> <p>e) S'han identificat els recursos laborals existents davant de les diferents vicissituds que es poden donar a la relació laboral. 5%</p> <p>f) S'ha valorat el paper de la Seguretat Social com a pilar essencial per a la millora de la qualitat de vida dels ciutadans. 5%</p> <p>g) S'han analitzat les principals prestacions derivades de la suspensió i l'extinció de la relació laboral. 5%</p>
<p>4. Analitza i avalua el seu potencial professional i els seus interessos per guiar-se en el procés de autoorientació i elabora un full de ruta per a la inserció professional sobre la base de l'anàlisi de les competències, interessos i destreses personals. 10%</p>	<p>a) S'han avaluat els mateixos interessos, motivacions, habilitats i destreses en el marc d'un procés d'autoconeixement. 0,91%</p> <p>b) S'han analitzat les qualitats i les competències personals afins a l'activitat professional relacionada amb el perfil del títol. 0,91%</p> <p>c) S'han determinat les competències personals i socials amb valor per a l'ocupació. 0,91%</p> <p>d) S'han assenyalat les preferències professionals, interessos i metes en el marc d'un projecte</p>

	<p>professional. 0,91%</p> <p>e) S'ha valorat el concepte d'autoestima en el procés de cerca de feina. 0,91%</p> <p>f) S'han identificat les fortaleeses, debilitats, amenaces i oportunitats pròpies per a la inserció professional. 0,91%</p> <p>g) S'han identificat expectatives de futur per a inserció professional analitzant competències, interessos i destreses personals. 0,91%</p> <p>h) S'han valorat fites importants a la trajectòria vital amb valor professionalitzador. 0,91%</p> <p>i) S'han identificat els itineraris formatius professionals relacionats amb el perfil professional. 0,91%</p> <p>j) S'han formulat objectius professionals i s'han determinat metes personals i professionals per millorar l'ocupabilitat i les condicions d'inserció laboral. 0,91%</p> <p>k) S'ha traçat un pla d'acció per desenvolupar les àrees de millora i potenciar-les fortaleeses personals amb valor per a l'ocupació. 0,91%</p>
<p>5. Aplica les estratègies per a l'aprenentatge autònom reconeixent-ne el valor professionalitzador, dissenyant i optimitzant el propi entorn d'aprenentatge</p>	<p>a) S'ha pres consciència de la responsabilitat individual en el desenvolupament professional valorant l'actitud d'aprenentatge permanent per al desenvolupament de pròpies i noves competències. 1,11%</p>

fent ús de les tecnologies digitals com a eines d'aprenentatge autònom, essent coherent amb la seua identitat digital i els seus propis objectius professionals plantejats al seu pla de desenvolupament individual. **10%**

- b) S'ha identificat l'ocupabilitat com a capacitat d'adaptació a l'entorn laboral. **1,11%**
- c) S'han conegut i s'han utilitzat eines, fonts d'informació, connexions i activitats per a la configuració d'un entorn personal d'aprenentatge per a l'ocupabilitat. **1,11%**
- d) S'ha posat en pràctica la competència digital per configurar un entorn personal d'aprenentatge per a l'ocupabilitat. **1,11%**
- e) S'ha analitzat el concepte d'identitat digital i el seu impacte a l'ocupabilitat. **1,11%**
- f) S'ha justificat el disseny del seu entorn d'aprenentatge basat en com aquesta millora l'ocupabilitat. **1,11%**
- g) S'ha elaborat el seu pla de desenvolupament individual com a eina per a la millora de l'ocupabilitat. **1,11%**
- h) S'han aplicat les eines d'aprenentatge autònom per desenvolupar-lo personal i professional. **1,11%**
- i) S'ha dissenyat l'entorn d'aprenentatge que permet assolir el pla de desenvolupament individu. **1,11%**

b. Instruments d'avaluació

Els instruments per a l'avaluació de l'aprenentatge a través de les activitats d'ensenyament són:

- Revisió del treball dels alumnes.
- Observació de les intervencions dels alumnes a l'aula.
- Revisió i seguiment dels productes finals.
- Qüestionaris d'autoavaluació i de coavaluació.
- Diari de classe de la professora: Seguiment de l'assistència, el comportament, la participació i la implicació de l'alumnat a classe.
- Proves específiques d'avaluació: Es realitzaran proves objectives que permetin una valoració sobre el domini de la terminologia, el coneixement dels principis bàsics exposats i la comprensió i l'aplicació dels continguts.
- Portafoli de l'assignatura: Inclou les activitats d'anàlisi i comprensió realitzades al llarg de cada avaluació, ja sigui per grups o de manera individual.

Es farà una avaluació continuada al llarg de tot el curs mitjançant els instruments que s'acaben de detallar.

Al final de cada avaluació la professora farà una anàlisi dels resultats acadèmics obtinguts, amb activitats com “la retrospectiva” o qüestionaris (verbal o escrit) per conèixer millor les impressions respecte a les dificultats trobades en l'aprenentatge dels continguts d'aquesta matèria. D'aquesta manera, es tindrà en compte per impartir sessions posteriors.

c. Tipus d'avaluació

El procés general d'avaluació contemplarà tres tipus d'avaluació.

- **Avaluació inicial:** S'analitzarà la situació de partida de manera oral o escrita. Es tracta de conèixer els coneixements previs que tenen els alumnes i les alumnes, per tal de planificar l'ajuda pedagògica que els permeti adquirir els nous coneixements. Aquesta exploració inicial es farà al començament de cadascuna de les unitats didàctiques.
- **Avaluació formativa:** Mitjançant la combinació de diferents activitats (observació directa, correcció d'activitats, realització de proves, realització de feines, etc.) es valoraran els progressos de l'alumne al llarg del curs. Aquesta ens permetrà detectar en cada moment quines són les dificultats i els progressos que es produeixen al llarg del procés, per tal de reconduir-lo si fos necessari.
- **Avaluació sumativa:** Aquest ens ha de servir per tenir una visió global del que han après l'alumne i conèixer si el nivell d'aprenentatge assolit pels estudiants es correspon amb els objectius fixats.

d. Criteris de qualificació

L'alumnat serà avaluat en tres avaluacions legalment establertes, exigint-se una nota mínima de 5 per considerar-se superada l'avaluació. La nota final de la matèria serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes a les tres avaluacions. La nota de cada avaluació es forma de la següent manera:

PROCEDIMENTS D'AVALUACIÓ	PONDERACIONS
A) Proves escrites d'avaluació (mínim 4)	70%
B) Productes finals (mínim 4)	30%

Per obtenir la nota final de cada apartat es tindran en compte les **competències** del mòdul, com les competències bàsiques. Cal remarcar que des que s'entra a l'aula es posen en marxa habilitats comunicatives, de relació, de treball en equip, de negociació, d'acceptació de normes, etc. Aquestes actituds reflectides a les diverses competències del mòdul seran avaluades i qualificades.

L'alumnat serà **avaluat de forma contínua**, des de l'inici del mòdul fins al final de les classes presencials. Seran motiu d'avaluació totes les activitats que es facin dins i fora de l'aula. La nota de l'avaluació ordinària, per tant, serà la de l'avaluació continuada.

Per saber si una alumna o un alumne poden aprovar o no en l'avaluació continuada, es farà una anàlisi constant de totes les tasques realitzades al curs i de totes les actituds demostrades. Totes les tasques proposades (treballs, exàmens, exposicions, activitats complementàries, etc.) formen part del procés avaluador i són eines que la professora avaluarà de manera continuada. Per tant, seguir una avaluació continuada implica:

- Portar un seguiment amb una valoració positiva de la feina dia a dia.
- Participar activament en totes les tasques proposades.
- Demostrar tenir o haver adquirit les competències socioprofessionals pròpies d'un o una tècnica mitjà/na.

L'assistència a classe és obligatòria. Les faltes d'assistència s'han de justificar segons el que estableix el règim intern del centre. El cicle té caràcter presencial i, per tant, **la no assistència a més del 15%** de la càrrega horària del mòdul **implica la pèrdua al dret d'avaluació continuada.**

Tot seguit, s'expliquen amb més detall les diferents parts de la nota de cada avaluació:

Proves d'avaluació escrites

Es faran dues proves escrites de les unitats didàctiques de cada avaluació. La nota d'aquesta part serà la mitjana ponderada de les notes obtingudes a les proves realitzades durant l'avaluació. Per poder fer la ponderació amb la resta de les parts, **caldrà obtenir una qualificació superior a 4** a la mitjana de totes les proves escrites realitzades fins al moment.

En cas que un alumne o alumna no es presenti a un examen per causes justificades, se li farà la prova, prèvia presentació del document justificatiu, en dia i hora prèviament acordada.

En cas de detectar que un alumne o alumna ha copiat o ha **utilitzat el mòbil durant un examen**, tindrà la qualificació de zero a la prova escrita.

L'alumnat té dret a **una convocatòria ordinària i a una altra extraordinària com a màxim**. La nota de la convocatòria ordinària és la nota de l'avaluació continuada. En el cas de la convocatòria extraordinària, l'alumnat realitzarà una prova objectiva amb els continguts globals de tot el mòdul i aquesta serà la nota final de la matèria.

Productes finals

Al llarg del curs es faran diferents productes finals que demostren que els alumnes assoleixen les competències de la matèria, aquests productes podran ser individuals o grupals i els alumnes sabran la data final d'entrega, així com la rúbrica d'avaluació.

La nota mínima necessària per assolir la matèria haurà de ser de 4.

En cas de lliurar amb retard sense justificació documentada, a la qualificació del treball serà un 0.

e. Activitats de reforç i ampliació

Les activitats de reforç estan destinades a aquell alumnat que en determinats continguts del mòdul presenta dificultats. Aquestes activitats tenen com a finalitat ajudar a comprendre i consolidar aquests continguts. La professora proposarà activitats de reforç individualitzades per a aquell alumnat que ho necessiti.

D'altra banda, les activitats de reforç estan destinades a aquell alumnat que hagi assolit abans que la resta del grup els objectius o aquells que presentin un interès especial a ampliar part dels continguts del mòdul. De la mateixa manera que amb les activitats de reforç, també es proposaran tasques i projectes d'ampliació per als alumnes la capacitat i l'interès dels quals així ho suggereixi.

f. Avaluació del procés d'ensenyança i aprenentatge

L'avaluació serà formativa, sumativa i contínua, i donarà especial importància a l'adquisició de competències generals i específiques, atès el caràcter professional del cicle i del mòdul de IPE.

L'alumnat serà avaluat d'una manera continuada, des de l'inici del mòdul fins al final de les classes presencials. Seran motiu d'avaluació totes les activitats que es facin dins i fora de l'aula, incloses les proves escrites.

Pel que fa a les proves escrites i els treballs, **no es faran recuperacions**. Les proves escrites són una eina més del sistema avaluador. No es recuperaran i faran mitjana entre elles, i caldrà obtenir un 4 entre totes perquè comptin en l'avaluació contínua. De la mateixa manera, en el cas dels productes finals, es farà mitjana de les avaluacions, i caldrà obtenir un 5 entre totes perquè comptin en l'avaluació contínua.

Per obtenir la qualificació en l'avaluació continuada es valoraran les tasques següents:

- Treballs individuals per escrit a casa: hauran de tenir el contingut i la forma adequada, quant a expressió, ortografia, presentació...
- Treballs en petit grup a classe: es valoraran les tasques que desenvolupa cadascun i la capacitat de treball en equip.
- Realització de proves escrites sobre continguts.
- Realització de proves/treballs individuals a l'aula: fer una activitat, fer un comentari, respondre preguntes a partir d'una notícia, etc. que es realitzaran de manera esporàdica per fer el seguiment continu de l'alumnat.
- Participació i intervenció a classe: L'alumnat ha d'aportar idees, pensaments i treball individual al grup classe. La participació i la intervenció donen mostra de les qualitats comunicatives que es tenen. Aquestes qualitats són imprescindibles en treballador social.
- Exposicions orals individuals i en grup: Es valoraran aspectes com la qualitat del contingut, l'estratègia d'exposició, explicar sense llegir, etc.
- Implicació a les activitats del mòdul.
- Capacitat creativa i estètica
- Participació en activitats complementàries, si es fan.
- Actitud mostrada en el transcurs del mòdul: com ara iniciativa, motivació, treball en equip, resolució de conflictes, adaptació a les dificultats, etc.

g. Pla de recuperació per a l'alumnat amb el mòdul pendent

No hi ha cap persona que tingui el mòdul pendent. En cas que n'hi hagués, es plantejarien activitats que reforcessin l'estudi i la preparació de l'examen. Així mateix, elaboraria juntament amb aquesta persona una planificació del treball de les diferents unitats per facilitar-ne l'aprenentatge.

h. Aspectes legislatius en la modalitat presencial

L'aplicació del procés d'avaluació contínua de l'alumnat requereix la seva assistència regular a les classes i activitats programades al mòdul. Per això, **caldrà l'assistència d'almenys el 85% de les classes** i activitats previstes. L'incompliment d'aquest requisit suposarà la pèrdua del dret a l'avaluació continuada al mòdul.

Es consideren faltes justificades les absències derivades de malaltia o accident de l'alumne o alumna, atenció a familiars o qualsevol altra circumstància extraordinària apreciada per la direcció del centre on cursa els estudis. Quan la superació del 15% d'hores d'inassistència, injustificades o amb la justificació insuficient, o de 10 dies lectius consecutius fos després del mes d'octubre, s'acordarà l'anul·lació de matrícula.

Es considera **retard fins a 10 minuts** després que soni el timbre d'entrada o canvi de classe. **A partir de 10 minuts**, tot i accedir a l'aula, es comptarà com a **falta**. Tres retards compten com una manca d'assistència.

En cas que l'alumne o alumna hagi perdut el dret a l'avaluació contínua, haurà de realitzar una prova global al mes de juny, sent la nota d'aquesta prova la nota final de l'assignatura en convocatòria ordinària.

i. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit

En acabar cada trimestre, per poder saber el nivell de grau de satisfacció dels alumnes amb el treball de la professora i amb totes les activitats i conceptes treballats a classe, es considera essencial fer un estudi dels resultats obtinguts. Amb aquest objectiu, la professora haurà d'autoavaluar-se per poder reflexionar sobre com creu que està fent la seva feina i en quins punts necessita millorar. Per fer-ho, es farà una autoavaluació que inclogui punts sobre com s'està aplicant la programació, com s'organitzen les classes, la manera d'avaluar, el clima de l'aula i la metodologia utilitzada.

D'altra banda, es passarà als alumnes un qüestionari d'avaluació de la professora al final del curs, perquè la professora vagi adaptant les classes dels cursos següents segons les respostes obtingudes per part dels alumnes, detectant els punts forts el seu treball com docent i els punts que cal millorar. La finalitat d'aquestes avaluacions no és cap altra que millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge cada any, ja que cada classe és diferent d'una altra i totes s'aprenen per millorar en la docència.

8. MESURES PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT

a. Mesures per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat

Dins l'Equip de Convivència i Mediació de l'Institut de Puçol, s'ha creat el grup LGTBI que, amb el coordinador d'igualtat i convivència, serà responsable de la coordinació de l'aplicació dels protocols per complir els objectius i les finalitats establerts en el protocol d'acompanyament per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat recollides a la Instrucció de 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.

Aquest protocol s'activarà quan qualsevol membre de l'equip docent sigui informat d'un possible cas d'intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent i ho comuniqui, seguint els processos i les vies que estableixi el Reglament de règim intern, al tutor o tutora, el coordinador d'igualtat i convivència, l'equip d'orientació o l'equip directiu. O bé, quan la família, o qui exerceixi la tutoria legal, comuniqui el cas al centre educatiu. Un cop comunicat, el director o directora notificarà el cas al registre PREVI i s'iniciarà el protocol.

L'equip directiu, tutor o tutora i equip orientador, sota la supervisió del coordinador/a d'igualtat i convivència, assumiran directament el cas per analitzar la situació i respondre adequadament a les necessitats de l'alumne o alumna. Amb el consentiment i la col·laboració de

la família, o de qui exerceixi la tutoria legal, que serà informada dels fets observats i dels recursos existents a l'àmbit educatiu i extern, es dissenyarà un pla d'actuació (que contindrà, necessàriament les actuacions previstes en aquest protocol) que respongui adequadament a les necessitats de l'alumne o alumna en els diferents àmbits d'intervenció: mesures organitzatives, mesures educatives, de formació i sensibilització.

b. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu

L'atenció a la diversitat de l'alumnat de Cicles Formatius es regeix pel que disposen, amb caràcter general, els capítols I i II del títol II de la **Llei Orgànica 2/2006**, i amb allò establert respecte a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu a l'article 9 del **Reial Decret 1105/2014**, que es concreten al **Decret 104/2018**, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió al sistema educatiu i l'**Ordre 20/ 2019**, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat als centres educatius docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià. S'hi especifiquen les mesures de resposta educativa per a la inclusió que constitueixen totes aquelles actuacions educatives que estan planificades per eliminar les barreres identificades en els diversos contextos on es desenvolupa el procés educatiu de l'alumnat i contribueixen a personalitzar el procés d'aprenentatge en totes les etapes educatives.

Aquestes mesures s'organitzen en quatre nivells de concreció curricular que tenen un caràcter sumatori i progressiu i que es detallen a continuació:

Nivell I: Dirigida a tota la comunitat educativa i a les relacions del centre amb l'entorn sociocomunitari. Són les mesures que impliquen els processos de planificació, la gestió general i l'organització dels suports del centre i es concreten el projecte educatiu de centre i el pla d'actuació per a la millora (PAM).

Nivell II: Està adreçat a tot l'alumnat del grup classe. Són les mesures generals programades per a un grup classe que impliquen suports ordinaris. Les mesures del segon nivell es determinen a les unitats didàctiques, així com al pla d'acció tutorial i el pla d'igualtat i convivència contingudes al projecte educatiu de centre i la seva concreció al pla d'actuació per a la millora. En aquest nivell hi ha el DUA (Disseny Universal per a l'Aprenentatge). Aquest enfocament pretén diversificar l'aprenentatge partint de l'elaboració de programacions didàctiques accessibles des de l'inici, oferint múltiples formes de presentació de la informació, d'expressió de la mateixa i d'implicació, amb la finalitat de reduir les barreres per a l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat. Per això, a les unitats didàctiques la informació es presenta de diverses maneres i l'ús de les TIC permet personalitzar i flexibilitzar els dissenys i materials curriculars de manera eficaç. A més, a totes les unitats s'hi inclouen activitats d'ampliació i de reforç per al desenvolupament competencial i la prevenció de dificultats d'aprenentatge, així com actuacions transversals que fomentin la igualtat, la convivència, la salut i el benestar.

Nivell III: està format per les mesures adreçades a l'alumnat que necessita una resposta diferenciada, ja sigui de forma individual o en grup, que impliquen suports ordinaris addicionals. Les mesures curriculars es basen en el currículum ordinari i tenen com a objectiu que l'alumnat promocioni amb garanties a nivells educatius mitjans. S'hi inclouen activitats d'enriquiment o de reforç, adaptacions i accés al currículum que no impliquen materials singulars ni personal especialitzat o mesures organitzatives extraordinàries i també l'organització del currículum en àmbits d'aprenentatge o el desenvolupament de programes específics d'atenció a la diversitat, regulats per l'Administració o de disseny propi pels centres docents com a part del procés educatiu. Així mateix, s'hi inclouen les activitats d'acompanyament i suport personalitzat per a qualsevol alumna o alumne que en un moment determinat les pugui necessitar. Les mesures de tercer nivell es determinen en el pla d'atenció a la diversitat, el pla d'acció tutorial i el pla d'igualtat i convivència contingudes en el projecte educatiu de centre i la seva concreció en el pla d'actuació per a la millora.

En concret en aquest grup d'alumnes, no hi ha cap alumne o alumna amb problemes que requereixin una atenció especial.

c. Mesures d'atenció a la diversitat lingüística

L'escola valenciana ha de garantir una formació lingüística rica per a l'alumnat sota els principis de la igualtat, respecte, correcció de les desigualtats i enriquiment cultural. Per això, l'adquisició d'una competència comunicativa en les dues llengües oficials i almenys en una llengua estrangera és un dels objectius principals del sistema educatiu valencià, que organitza aquest aprenentatge lingüístic mitjançant un Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural (PEPLI).

La **Llei 4/2018**, per la qual es regula i promou el plurilingüisme al sistema educatiu valencià, és el referent normatiu a través del qual s'estructura l'ensenyament i l'ús vehicular de les llengües curriculars. Allí es determina que tots els centres sostinguts amb fons públics han d'aplicar el PEPLI.

A més, estableix que cada centre haurà de concretar l'aplicació del PEPLI, d'acord amb les necessitats del context socioeducatiu i lingüístic, amb l'objectiu de garantir l'adquisició de les competències plurilingües i interculturals. D'acord amb això, la concreció d'hores de cada àrea lingüística està disponible al Projecte Lingüístic del Centre. S'hi estableix que el mòdul de Formació i Orientació Laboral per a CFGS tindrà com a llengua vehicular el valencià.

9. FOMENT DE LA LECTURA

Per a contribuir amb el Pla de Millora de la Qualitat a l'Ensenyament al llarg del curs Acadèmic es proposarà la lectura de textos que amplii o aprofundeixin sobre els continguts donats, notícies econòmiques o revistes especialitzades.

Mitjançant la lectura, es tractarà de conscienciar l'alumnat en problemàtiques actuals que influeixen el món empresarial i el mercat laboral. Al mòdul de IPE tractarem aquests temes i, en concret, aquells als quals pugui contribuir la unitat de treball que estiguem tractant en cada moment, com:

- L'educació moral i cívica, per a la pau i la igualtat d'oportunitats entre els sexes a les unitats relacionades amb els drets i deures laborals, contractació, recerca de feina, accés a l'ocupació, procediments de negociació i participació...
- L'educació ambiental i per a la salut, preferentment a les unitats del bloc temàtic de Salut Laboral.
- El canvi d'oficis i demandes de treballadors com a conseqüència de la digitalització.

10. UTILITZACIÓ DE LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ

Al llarg del curs, visualitzarem vídeos i pel·lícules per complementar les explicacions. Els alumnes dissenyaran documents a PowerPoint, Word, Excel o altres formats per completar les seves tasques i projectes. A més, utilitzarem Internet per fer cerques activitats de recerca.

A més, l'alumnat podrà disposar de les aules d'informàtica per poder jugar a jocs específics de FOL, tests interactius amb Kahoot i altres recursos digitals per aconseguir l'aprenentatge i aprofundiment dels continguts. Tot això guiat per la professora de la matèria.

11. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

Al llarg del curs emprarem els diferents recursos didàctics i materials curriculars que es presenten a continuació:

1. El llibre de text de referència el següent:
 - a. Formació i orientació laboral de l'editorial TuLibrodeFP.
 - b. Autors: Bruno J. García González, David Tena Cornelles, Mª Carmen de Fes Solaz, Mª Desemparats García Ortuño i Mª Victoria Hernández Ricarte.

- c. Pel que fa a la Propietat Intel·lectual, i respectant el Reial Decret Legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Propietat Intel·lectual, els llibres de text o els llibres de lectura proposats s'han d'adquirir de manera legal, quedant prohibida la reproducció dels mateixos. Per aquest motiu, a classe no es permetrà l'ús de cap llibre fotocopiats.
2. Recursos informàtics: Les noves tecnologies són un recurs indispensable al món actual. En les activitats de classe es fan servir diversos programes informàtics com ara processadors de textos, fulls de càlcul o programes per a la preparació de presentacions.
3. Prensa: Amb la utilització de la premsa, es poden fer treballs, casos pràctics, cerca d'informació o debats (amb la utilitat i el desenvolupament analitzats amb anterioritat). Els articles de premsa amb Ofertes de treball concretes, ajuden a analitzar els diferents perfils exigits per a un lloc de treball, així com a confeccionar el Currículum Vitae i la Carta de Presentació en resposta a aquests anuncis.
4. Casos pràctics i treballs de recerca: Recurs a utilitzar per a la seva aplicació dins i fora de l'aula per part dels alumnes, que com a altre tipus de mesures, es pot plantejar de forma general per a l'aula, o de manera individualitzada com a mesura d'ampliació o recuperació.
5. Textos legals, models de contractes, exemples reals de nòmines, etc.
6. Material complementari aportat pel professor.

12. ACTIVITATS COMPLEMENTARIES

Dins de la darrera unitat didàctica, que tracta sobre els conflictes i la negociació, es visualitzarà a classe la pel·lícula “El buen patrón”. Aquesta pel·lícula analitza i resumeix, molts dels conflictes que es viuen actualment a les empreses, per part dels treballadors i dels empresaris. Després de veure la pel·lícula, els alumnes hauran de respondre una sèrie de preguntes per analitzar-la, reflexionar i redactar una opinió personal argumentada.

D'altra banda, a la unitat didàctica 12 d'orientació laboral, es treballarà a classe una simulació d'entrevistes de treball. En aquesta activitat, es formaran equips i s'intercanviaran els rols d'entrevistador i entrevistat. D'aquesta manera, els alumnes i les alumnes han de pensar les preguntes que farien als futurs empleats si fossin els entrevistadors, així com enfrontar-se a l'entrevistador i contestar de la millor manera per ser contractat. Per a aquesta activitat, s'utilitzaran els currículums i les cartes de presentació que faran ells mateixos per a un lloc de treball relacionat amb l'atenció a persones en situació de dependència.

13. BIBLIOGRAFIA

ALONSO TAPIA, J. (2005): "Motivar en la escuela, motivar en la familia". Madrid. Ediciones Morata.

ANTÚNEZ, S.; DEL CARMEN, L.M.; y otros.: "Del Proyecto Educativo a la Programación de Aula". Editorial Graó. Barcelona, 2004 .

CASTILLO ARREDONDO y otros (2003): "Compromisos de la evaluación educativa". Madrid. Prentice Hall.

CASTILLO ARREDONDO, S. y CABRERIZO DIAGO J. (2003): "Evaluación educativa y promoción escolar". Madrid. Prentice Hall.

DE ASÍS BLAS, F. (2007): "Competencias profesionales en la formación profesional".

DE MIGUEL DÍAZ, M (2006): Metodologías de enseñanza y aprendizaje para el desarrollo de competencias. Madrid. Alianza editorial.

ESCÁMEZ J., GARCÍA R., y otros (2007): "El aprendizaje de valores y actitudes. Teoría y práctica". Octaedro-OEI. Madrid.

LABRADOR PIQUER M.J., y ANDREU ANDRÉS, M.A. (2008): "Metodologías activas". Editorial UPV. Valencia.

LÓPEZ NOGUERO, F. (2005): "Metodología participativa en la enseñanza universitaria". Narcea. Madrid.

INSTITUT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE PUÇOL

Avda. Corts Valencianes, 31 46530 – Puçol – València 961 205 985 <https://portal.edu.gva.es/iespuzol> 46020315@edu.gva.es

MEDINA RIVILLA, A. y SALVADOR MATA F. (2002): “Didáctica General”. Madrid. Prentice Hall.

MURO JIMÉNEZ, J.M. (2008) “Programación y unidades didácticas en formación profesional”. Editorial MAD. Sevilla.